733/05

Den 19. december 2005 blev i sag nr. 65.771:

xxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx x
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager over, at selskabet er ophørt med at foretage udbetaling.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvis klageren på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister 2/3 eller mere af sin fulde erhvervsevne.

Klageren påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at hans erhvervsevne er nedsat med 2/3.

Selskabet er ophørt med at foretage udbetalinger under henvisning til, at der er misforhold mellem smerteangivelserne og de objektive fund, som er ømhed ved tryk.

Det fremgår af sagen, at selskabet løbende har forlænget sine udbetalingsperioder, men nu er endeligt ophørt med at foretage udbetaling.

Det fremgår endvidere, at klageren, der er født i 1946, har smerter i skulder, lænd samt haleben. Klageren pådrog sig sin skulderskade ved en skiulykke i 1989. Han har slidgigt i nederste del af ryggen og problemer med sit haleben, der vender den forkerte vej.

Klageren har i relation til sine lidelser kort redegjort for hændelsesforløbet i tiden fra maj 2000 og til nu. Han henviser i den forbindelse til speciallægeerklæring udfærdiget af B. D. , som er udfærdiget på foranledning af selskabet, og hvori det bekræftes, at hans erhvervsevne er nedsat med 2/3 svarende til 12-12 timer pr. uge.

Selskabet har ved skrivelse af 26/1 2005 til nævnet redegjort for sin afgørelse således:

"**Sagsforløb**

I september 2001 modtager vi en anmeldelse og en lægeattest, hvoraf det fremgår, at H.H. har smerter i skulder, lænd og haleben og derfor har været sygemeldt siden den 2. juli 2001.

Den 3. oktober 2001 skriver vi til H.H., at vi har bevilget udbetaling ved tab af erhvervsevne fra karensperiodens udløb den 2. oktober 2001. Da vi ønsker en speciallægeundersøgelse fortsætter udbetalingen, indtil vi har modtaget resultatet af undersøgelsen.

Vi modtager speciallægeerklæringen den 14. december 2001 og forlænger på denne baggrund udbetalingen frem til den 1. maj 2002.

Den 16. april 2002 modtager vi en ny lægeattest og spørgeskema med aktuelle oplysninger fra H.H. Ud fra disse bevilger vi fortsat udbetaling frem til den 1. august 2002. Efter at have modtaget brev fra H.H. af den 27. juni 2002 forlænger vi udbetalingen frem til den 1. november 2002 og skriver til B. kommune efter yderligere oplysninger. Vi far svar fra kommunen den 21. august 2002.

Vi skriver til H.H. den 30. september 2002, at udbetalingen stopper den 1. november 2002, da Danica Pensions lægekonsulent vurderer, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen. Danica Pensions lægekonsulent begrunder sin vurdering med, at generne ikke bør forhindre et erhverv, hvor der med skiftende arbejdsstillinger tages hensyn til højre skulders funktion.

3. 65.771

Den 1. oktober og den 9. oktober 2002 modtager vi breve fra H.H. om planlagt arbejdsprøvning frem til den 1. januar 2003. I vores brev til H.H. den 29. oktober 2002 uddyber vi vurderingen af den generelle erhvervsevne og indvilger i at forlænge udbetalingen frem til den 1. januar 2003, hvor arbejdsprøvningen slutter. Vi fastholder vurderingen af den generelle erhvervsevne og derfor stopper udbetalingen den 1. januar 2004 [rettelig 2003].

Vi modtager brev fra H.H. den 13. november 2002, hvor det fremgår, at H.H. er uenig i vores afgørelse og argumenterer for en varig nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3. Den 27. november 2002 skriver vi til H.H., at vi fastholder afgørelsen.

Den 6. december 2002 ringer H.H. til os og oplyser, at han formentlig skal i fleksjob og beder os revurdere sagen. Aftalen bliver, at vi forelægger sagen for vores socialrådgiver, som derefter oplyser, at vi skal have uddybende oplysninger fra kommunen. Dette orienterer vi H.H. om i vores brev den 18. december 2002. Samme dag skriver vi til B. kommune.

Vi modtager svar fra kommunen den 27. december 2002 og den 13. februar 2004 [rettelig 2003]. Oplysningerne ændrer dog ikke vores lægekonsulents vurdering. I vores brev til H.H. den 8. marts 2003 fastholder vi derfor stop for udbetaling ved tab af erhvervsevne den 1. januar 2003.

Den 26. april 2004 ringer H.H. til os og oplyser, at hans arbejdstid i fleksjobbet er blevet nedsat fra 20 timer til 12 timer om ugen. Vi indhenter herefter tilladelse fra H.H. til, at vi må indhente de nye oplysninger fra kommunen. Den 10. maj 2004 skriver vi til B. kommune. Svaret modtager vi den 28. maj 2004.

Da de nye oplysninger fra kommunen rent lægeligt er for mangelfulde til at foretage en revurdering af den generelle erhvervsevne, skriver vi den 25. juni 2004 til H.H., at vi ønsker en ny speciallægeundersøgelse. Resultatet heraf modtager vi den 26. juli 2004 fra afdelingslæge B.D.

Den 12. august 2004 skriver vi til H.H., at vi vurderer, at den generelle erhvervsevne er nedsat til mellem halvdelen og 1/3, men ikke til 1/3 eller mindre. Lægekonsulenten oplyser, at H.H. har smerter i ryg med sikker gigt samt en skulderlidelse. Der er dog et misforhold mellem smerteklagerne og de objektive fund. H.H. har derfor ikke ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Den 8. september 2004 modtager vi brev fra H.H., som beder os revurdere og ikke forstår bemærkningen om misforhold mellem smerteklagerne og de objektive fund, da det fremgår af erklæringen, at der er overensstemmelse ved den objektive undersøgelse og de subjektive symptomer.

Vi skriver til H.H. den 29. september 2004, at vi fastholder vurderingen. Vi uddyber begrundelsen og forklarer, at vi fortsat fastholder misforholdet mellem de voldsomme smerteangivelser og pudebehov hvad angår halebenet og den objektive undersøgelse, som beskriver 'tydelig ømhed ved tryk'.

Den 12. oktober 2004 modtager vi brev fra H.H. med kopi af brev fra afdelingslæge B.D. Vi oplyser i vores brev den 1. november 2004, at vores lægekonsulents kommentar er, at der er tale om en konkret vurdering af de objektive fund og subjektive anførelsers indbyrdes relation. Vi ændrer ikke vores afgørelse.

Vi modtager den 24. november 2004 brev fra H.H. med sagsfremstilling, som vi den 7. december 2004 bekræfter enighed i.

Forsikredes klage

H.H. klager over, at der ikke sker udbetaling ved tab af erhvervsevne, da han siden april 2004 har arbejdet i fleksjob 10-12 timer om ugen.

Danica Pensions afgørelse

Hertil skal vi anføre, at vi fastholder, at H.H. ikke er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Vi er opmærksomme på, at H.H. arbejder i fleksjob 10- 12 timer om ugen med 2/3 tilskud fra kommunen. Løntilskuddet og antal arbejdstimer i et fleksjob bliver fastsat ud fra personens arbejdsevne i en konkret jobfunktion (i dette tilfælde som konsulent i DJØF) og ikke alene på baggrund af de helbredsmæssige forhold. Arbejdstimer eller tilskuddets størrelse viser ikke, hvor meget den generelle erhvervsevne er nedsat.

Da helbredstilstanden i efteråret 2002 er stabil, vurderer vi H.H.s generelle erhvervsevne. Det er den lægelige vurdering af H.H.s generelle erhvervsevne, der er grundlaget for, at vi stopper udbetalingen og præmiefritagelsen den 1. januar 2003.

Da arbejdstiden i fleksjobbet bliver nedsat i april 2004 på grund af en forværring af tilstanden, revurderer vi den generelle erhvervsevne. Af kommunens oplysninger fremgår det, at generne er tiltaget med hyppigere behov for skift i arbejdsstilling og aflastende tiltag. For at kunne belyse helbredstilstanden indhenter vi en speciallægeerklæring.

Danica Pensions lægekonsulenter (som har speciale i ortopædkirurgi) vurderer herefter, at H.H.s generelle erhvervsevne ikke er nedsat til 1/3 eller mindre. Som lægelig begrundelse for sin vurdering lægger lægekonsulenten vægt på, at H.H. har en betydelig skulderlidelse med nedsat bevægelighed og moderate lænde- og halebenssmerter. Lændesmerterne giver nedsat bevægelighed i lænden, men der er ingen lammelser. Hvad angår halebenssmerterne fastholder lægekonsulenten, at der er misforhold mellem smerteangivelserne og de objektive fund, som er ømhed ved tryk.

Vi fastholder på denne baggrund vores afgørelse."

Klageren gør over for nævnet gældende, at der foreligger divergerende opfattelser i forhold til hans lidelser, men stiller sig uforstående over for, at det skal komme ham til skade.

Af den i sagen vedlagte speciallægeerklæring udarbejdet af B.D. den 20/7 2004 fremgår bl.a.:

"**Nuværende gener:**

Forsikrede har dagligt smerter fra højre skulder, lænd og haleben.

Smerterne i højre skulder er specielt udtalte, hvis han har brugt højre hånd gennem længere tid. Forsikrede er højrehåndet. Aflaster derfor ved at bruge venstre arm så meget som muligt. Har især besvær med at få fat i ting, som er placeret over skulderhøjde.

Lænderygsmerterne er også til stede dagligt, og bevirker at forsikrede må foretage hyppige stillingsændringer. Der kan af og til være smerteudstråling til bagsiden af højre femur.

Smerterne i halebenet bevirker, at forsikrede anvender en speciel pude og også af denne grund må foretage hyppige stillingsskift.

I det daglige klarer forsikrede dagligdags gøremål i langsommere tempo og med hjælp fra hustru, dette gælder både rengøring, indkøb og madlavning.

Forsikrede holder som regel fri om onsdagen, men må hver dag, når han har været på arbejde, ligge i et par timer med benene eleveret for at mindske symptomerne.

…

Objektiv undersøgelse:

Overekstremiteter: Svarende til højre skulder er der anterior cikatrice. Tydelig atrofi af skulderbæltemuskulaturen på højre side med indskrænket bevægelighed. Fleksion i højre skulder 0 til 60 grader og ekstension 0-10 grader. Vanskelighed ved både at nå modsatte skulder, nakke og lænd. Normal bevægelighed i venstre skulder.

I øvrigt er der normal kraft i begge overekstremiteter med normal bevægelighed i albue-, hånd- og fingerled. Normale reflekser.

Truncus og abdomen: Intet abnormt.

Columna: Affladiget lændeordose med ømhed ved palpation af paravertebralmuskulaturen. Fleksion 0 til 20 grader og ekstension 0 til 10 grader. Sidebøjning 0 til 15 grader bilateralt. Rotation 9 til 15 grader bilateralt.

Svarende til os coccygis er der tydelig ømhed ved palpation.

Underekstremiteter: Normal bevægelighed i hofte-, knæ, fod- og ankelled. Klarer hæl- og tågang. Egale patellar-, hase- og achillesreflekser.

Røntgenundersøgelser:

7. 65.771

Der foreligger røntgenbilleder af højre skulder, som viser subtotal caputnekrose og kramper efter tidligere kirurgi.

Derudover foreligger der beskrivelse af røntgen af columna lumbalis fra midt i 90-erne, som beskriver udtalt spondylose.

…

Konklusion:

Det vurderes, at forsikredes helbredstilstand, siden han påbegyndte nuværende flex-job i efteråret 2003, ikke er forværret.

Det vurderes, at forsikredes helbredstilstand aktuelt er klart reduceret.

Det vurderes, at forsikredes helbredstilstand forhindrer, at han kan vende helt eller delvist tilbage til arbejdsmarkedet ud over det aktuelle flex-job.

Således vurderes det, at forsikredes helbredsmæssige ressourcer er klart reducerede i forhold til arbejdsmarkedet."

I notat dateret 12/9 2004 og ligeledes udfærdiget af ovennævnte speciallæge hedder det:

"Med hensyn til din omtale omkring TENS kan jeg godt genkende din fremstilling af smerteproblematikken.

Derudover er det også korrekt opfattet, at flex-job på 10-12 timer om ugen synes at være det, som du vil kunne præstere i øjeblikket.

Dette er således korrekt opfattet."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dækning ved tab af arbejdsevne**

Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikrede mister evnen til at tjene penge ved egen arbejdsindsats.

Tab af arbejdsevne foreligger, når forsikrede ikke længere er i stand til at tjene - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder.

Forsikringen giver ret til udbetaling, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/3 eller mindre af den fulde arbejdsevne.

Udbetalingen sker månedligt fra den dag, arbejdsevnen har været nedsat uafbrudt i 3 måneder til 1/3 eller derunder.

Udbetalingen forsætter, så længe arbejdsevnen er nedsat til 1/3 eller mindre, dog længst til forsikringens ophør.

Selskabet kan gøre fortsat udbetaling betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig førtidspension (invalidepension). Størrelsen af denne skal svare til en nedsættelse af arbejdsevnen til 1/3 eller mindre."

Nævnet udtaler:
Nævnet finder, at de foreliggende oplysninger giver det fornødne grundlag for at fastslå, at klagerens erhvervsevne fra den 1/5 2004 - hvor timetallet i hans fleksjob af helbredsmæssige grunde var blevet nedsat til 10-12 timer ugentligt - er nedsat til 1/3 eller mindre.

Derfor

b e s t e m m e s :

_____

Selskabet, Danica Pension, skal anerkende, at klagerens erhvervsevne fra den 1/5 2004 er nedsat til 1/3, og skal - med tillæg af renter efter forsikringsaftalelovens § 24 - yde forsikringsdækning i overensstemmelse hermed.

Poul Sørensen
formand